

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ
І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ
УКРАЇНИ

ДП «КРИМСЬКИЙ ДІМ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ВИЩИХ
ОРГАНІВ ВЛАДИ І УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
ГРОМАДСЬКИХ ОБЕДНАНЬ ТА УКРАЇНІКИ
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ГЕЛЬВЕТІКА»

*«Кримські татари в Україні: новітня доба»
відеовиставка із документів і матеріалів Центрального
державного архіву вищих органів влади і управління
України і Центрального державного архіву
громадських об'єднань та україніки
З виставкою можна ознайомитися на інформаційних
ресурсах співорганізаторів конференції*

20 листопада 2024 р.

Київський національний університет імені
Тараса Шевченка, Головний корпус
(Червоний корпус), ауд. 329
10.³⁰ –16.⁰⁰

До заходу можна приєднатися:

Ідентифікатор конференції: 847 0848 5525

Код доступу: 882646

[https://knu-ua.zoom.us/j/84708485525?](https://knu-ua.zoom.us/j/84708485525?pwd=MCC5NLP5Jb4igJ4ZsL6wByCzhdEa6n.1)

[pwd=MCC5NLP5Jb4igJ4ZsL6wByCzhdEa6n.1](https://knu-ua.zoom.us/j/84708485525?pwd=MCC5NLP5Jb4igJ4ZsL6wByCzhdEa6n.1)

Регламент - доповіді до 15 хвилин

13.⁰⁰- 13.³⁰ кава-брейк

16.⁰⁰ - підведення підсумків конференції

ДЛЯ НОТАТОК

«КРИМСЬКІ ТАТАРИ В УКРАЇНІ: НОВІТНЯ ДОБА» НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

20 ЛИСТОПАДА 2024 РОКУ

ПРОГРАМА

СЛОВО ДО УЧАСНИКІВ

Володимир БУГРОВ, ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор

Олег РАФАЛЬСЬКИЙ, віце-президент НАН України, директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса, академік НАН України, д-р іст. наук, професор

Валерій СМОЛІЙ, академік-секретар відділення історії, філософії та права, директор Інституту історії України НАН України, академік НАН України, д-р іст. наук, професор

Рефат ЧУБАРОВ, Голова Меджлісу кримськотатарського народу

Олександр РЕСНТ, голова Національної спілки краєзнавців України, член-кореспондент НАН України, д-р іст. наук, професор

Ахтем СЕІТАБЛАСВ, військовослужбовець Збройних Сил України, керівник ДП «Кримський дім», режисер

Михайло ВІХЛЯЄВ, директор Центру українсько-європейського наукового співробітництва, заступник директора Видавничого дому «Гельветика», д-р юридичних наук, професор

Секція I. Крим і кримські татари в незалежній Україні: сучасні виклики

Модератор - Григорій САВЧЕНКО, професор кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук

Кримські татари в умовах новітньої окупації: формат та інструменти денационалізації

Лариса ЯКУБОВА, завідувачка відділу історії України 20 - 30-х рр. XX ст. Інституту історії України НАН України, член-кореспондентка НАН України, д-р іст. наук, професорка

Подолання наслідків деколтуралізації корінних народів в окупованому Криму як ключове завдання державної етнополітики України

Олег КАЛАКУРА, головний науковий співробітник відділу етнополітології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, д-р політичних наук, професор

Збройний кримськотатарський спротив агресії Росії проти України (2022-2024 рр.): окреслення предметного поля

Володимир ГОЛОВКО, провідний науковий співробітник відділу спеціальних галузей історичної науки та електронних інформаційних ресурсів Інституту історії України НАН України, канд. іст. наук

Кримськотатарські військові формування в Україні (2014-2024 рр.)

Ярослав ПИЛИПЧУК, старший науковий співробітник, відділ наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського, д-р іст. наук

Статус кримської автономії у складі України: переваги і вади **Ярослава ВЕРМЕНИЧ**, завідувачка відділу історичної регіоналістики Інституту історії України НАН України, член-кореспондентка НАН України, д-р іст. наук, професорка

Кримськотатарський чинник формування державного устрою України

Олексій ЛЯШЕНКО, науковий співробітник відділу етнополітології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, канд. іст. наук

Битва за український Крим: роль кримських татар у події 1995 року:

Олена ЧЕРНИШЕВИЧ, доцентка кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук

Кримські татари України в етнополітичному менеджменті держави

Анастасія ДЕГТЕРЕНКО, провідна наукова співробітниця відділу етнополітології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН, канд. політичних наук

Археографічний аспект збереження історико-культурної спадщини кримськотатарського народу

Олександр МАВРІН, заступник директора з наукової роботи Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, д-р іст. наук

Кримськотатарська культурна спадщина в умовах тимчасової окупації: результати моніторингу стану захисту об'єктів культурної спадщини через призму міжнародного гуманітарного права

Ельміра АБЛЯЛІМОВА-ЧИЙГОЗ, менеджер ГО «Кримський інститут стратегічних досліджень»

Роль кримськотатарського народу у просуванні інтересів України у світі

Людмила МАЗУКА, старший науковий співробітник відділу етнополітології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса, канд. іст. наук Автономна Республіка Крим у програмних документах українських політичних партій

Олексій ВЕРБОВИЙ, доцент кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка канд. іст. наук

Тюльпан в традиційній культурі киримли: сучасні сенси

Оксана СМОРЖЕВСЬКА, доцентка кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук

Секція II. Кримські татари: депортація і боротьба за повернення на Батьківщину

Модератор - Олександр ДАНИЛЕНКО, професор кафедри новітньої історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р іст. наук

Кримська операція квітня-травня 1944 року

Владлен МАРАСВ, провідний науковий співробітник Науково-дослідного центру гуманітарних проблем Збройних Сил України, автор і ведучий YouTube-каналу «Історія Без Міфів», канд. іст. наук

Депортація кримських татар у 1944р.: історичні та правові аспекти

Олександр ДАНИЛЕНКО, професор кафедри новітньої історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р іст. наук

Кримськотатарський національний рух в 1950-1980-х роках: історія формування та основні форми спротиву

Олег БАЖАН, старший науковий співробітник відділу історії державного терору радянської доби Інституту історії України НАН України, канд. іст. наук

Кримські татари в місцях депортації: повсякденні практики виживання

Юлія ТОПОЛЬНИЦЬКА, асистент кафедри новітньої історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук

Зміни національного складу населення Криму (1961-1991 рр.)

Віктор ДАНИЛЕНКО, завідувач відділу історії України другої половини XX століття, член-кореспондент НАН України, д-р іст. наук, професор

Протидія КДБ СРСР «автономістському» руху татар у Криму (1979-1980 рр.)

Павло ГАЙ-НИЖНИК, провідний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України, д-р іст. наук

Боротьба депортованих кримських татар за повернення на Батьківщину

Станіслав КУЛЬЧИЦЬКИЙ, головний науковий співробітник відділу історії України 20 - 30-х рр. XX ст. Інституту історії України НАН України, д-р іст. наук, професор

Протидія комуністичної влади УРСР поверненню кримських татар на Батьківщину

Володимир СЕРГІЙЧУК, завідувач кафедри історії світового українства Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Політико-правові засади реабілітації депортованих кримських татар

Леонід МІСІНКЕВИЧ, завідувач кафедри теорії та історії держави і права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, д-р іст. наук, професор

Інформаційний потенціал документів ЦДАГОУ щодо дослідження проблем повернення кримських татар на історичну Батьківщину

Ольга БАЖАН, директорка Центрального державного архіву громадських об'єднань та українців

Питання повернення і облаштування кримських татар на Батьківщині в документах ЦДАВО України

Лариса ЛЕВЧЕНКО, директорка Центрального державного архіву вищих органів влади і управління України, д-р іст. наук, професор

Секція III. Українці і кримські татари в суспільно-політичному житті 1917- 1930-х років

Модератор - Олена ЧЕРНИШЕВИЧ, доцентка кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук

Номан Челебіджіхан і Джафер Сейдамет як кримськотатарські «Винниченки» і «Петлюри»: перспектива компаративних досліджень

Сергій ГРОМЕНКО, експерт Українського інституту майбутнього, канд. іст. наук

Українізація й татаризація в гарнізонах Кримського півострова в 1917 році

Григорій САВЧЕНКО, професор кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук

Історичні передумови та перебіг кампанії татаризації в Кримській АСРР (1921 - 1928 рр.)

Тетяна БІКОВА, наукова співробітниця відділу історії України 20 - 30-х рр. XX ст. Інституту історії України НАН України, канд. іст. наук

Відображення життя та побуту кримських татар в українському кінематографі 1920-х років

Андрій ПИЖИК, завідувач кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук, доцент

Репресії 30-х років XX століття в Криму: трагедія 17 квітня 1938 року

Гульнара АБДУЛАСВА, редактор та ведуча авторської програми «Алтин Девір / Золота епоха» на телеканалі АТР (Київ)

Кримськотатарський орнамент як маркер самоідентифікації

Олена ПЕТАСЮК, доцентка кафедри новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук